

Til styret i Sunnaas sykehus HF

Dato: 16.12.2015

Sak 69/15 Rapport internasjonal aktivitet 2015 - plan for internasjonal aktivitet i 2016

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering

Sammendrag og konklusjoner

Sunnaas sykehus HF (SunHF) har gjennom flere år vektlagt internasjonalt samarbeid, og fra 2013 har det vært en egen handlingsplan for internasjonal aktivitet. Det er etablert en styringsgruppe for handlingsplanen med representanter fra klinikkledelsen, fagdirektør, forskningsavdelingen, samhandlingsavdelingen og en representant fra de tillitsvalgte. Hensikten har vært å arbeide mer systematisk med internasjonal aktivitet.

For å være faglig oppdatert innen sykehusets ansvarsområder, må man følge de internasjonale diskusjonene og være tilstede i de fora hvor disse går. Hvis SunHF ønsker å være på et høyt internasjonalt faglig nivå er det helt nødvendig å være aktive deltakere på internasjonale arenaer og ha internasjonale samarbeidspartnere av høy kvalitet.

Hva har skjedd i 2015

I 2015 har SunHF vært representert på 46 forskjellige internasjonale arenaer i form av ulike typer rehabiliteringskonferanser. 13 ulike besøk og hospiteringer til:

- Italia: Villa Beretta, Presidio di Riabilitazione Lecco; Milano Politecnico Lecco
- Kina: China Rehabilitation and Research Center,
- USA: Burke Rehabilitation and Research Institute, New York State, Rusk Rehabilitation Center New York, The Rehabilitation Institute of Chicago, Illinois; Rehabilitation Hospital of Indiana, Indianapolis; University of Washington Medical Center, Seattle; Virginia Tech University, Virginia, JFK Johnson Rehabilitation Institute, New Jersey
- Canada: Toronto Rehabilitation Institute,
- Storbritannia: Section of Psychological Medicine, University of Glasgow, Oliver Zangwill Centre for Neuropsychological Rehabilitation.
- Israel: Tel Aviv University
- Palestina: Bethlehem Arab Society Rehabilitation Center

Direktørens stab Postadresse: 1450 Nesoddtangen	Telefon: 66 96 90 00 Telefaks: 66 91 25 76 Besøksadresse: Bjørnemyrveien 11, 1450 Nesoddtangen Henvendelse i resepsjon	E-post: firmapost@sunnaas.no Bankkonto: 1503.27.08444 Foretaksnr.: 883 971 752	HELSE SØR-ØST
---	---	---	----------------------

- Sverige: University of Gothenburg og Karolinska Institutet
- Russland: Petrozavodsk Rehabilitation Center,

Mesteparten av den planlagte aktiviteten i handlingsplanen for 2015 er gjennomført, samt at det gjennom året har kommet til noen nye aktiviteter (Vedlegg 1 - Oppsummeringen av Handlingsplan 2015). Det har vært en strategisk planlegging og gjennomføring av presentasjoner i internasjonale fora av forskningsarbeider fra SunHF, sannsynligvis en klar økning fra tidligere, hvor man ikke har registrert dette tilsvarende (Vedlegg 2 - Oppsummering av Internasjonal representasjon i 2015). Det er i tillegg startet et systematisk evalueringsarbeid med hensyn til nytteverdi av internasjonal representasjon (Vedlegg 3 – Evaluerings skjema ved internasjonal aktivitet).

Ulike samarbeidsrelasjoner

Gjesteprofessorer

Ordningen med gjesteprofessorer for de ulike faggrupper er blitt videreført og supplert i 2015, da man mener at denne ordningen tilfører SunHF viktig internasjonal kompetanse og gir tilknytning til høyt anerkjente miljøer. Fra tidligere har man hatt gjesteprofessorer fra Karolinska Institutet og Gøteborgs Universitet i Sverige, fra Syd-Danske Universitet og København Universitet i Danmark; i alt 7 professorer. I 2015 er det etablert avtale med to nye gjesteprofessorer; henholdsvis for psykologene ved professor Jennie Ponsford fra Monash University, Australia og for spesialpedagogene ved professor Lena Hartelius fra Gøteborgs Universitet. Samtidig har gjesteprofessor for ergoterapeutene avsluttet sitt engasjement. Det er således per dato 8 gjesteprofessorer, omfattende alle de sentrale faggrupper med unntak av ergoterapeutene, der det er en sak under arbeid. En av overlegene ved Sunnaas har vært gjesteprofessor ved Virginia Tech University i USA og han planlegger en basalmedisinsk konferanse i Oslo sammen med sine samarbeidspartnere i løpet av 2016.

Samarbeid om publikasjoner

Publikasjoner i internasjonale tidsskrift er forskningens primære måte å formidle sitt arbeid på. SunHF har hatt en jevn økning i antall publikasjoner og såkalte publikasjonspoeng de senere år. NIFU (Nordisk Institutt for Forskning og Utdanning) utgir hvert år statistikk på dette, og også på internasjonalt medforfatterskap, hvor SunHF har hatt en høy prosentandel sammenlignet med andre gode forskningsmiljøer. Foreløpig publikasjonsliste fra SunHF 2015 bedømmes som lovende, både med hensyn til antall, kvalitet og internasjonalt samarbeid (Vedlegg 4 Publikasjoner fra SunHF i 2015)

Nettverk

Det arbeides systematisk med å etablere internasjonale nettverk/veiledere rundt hver PhD-kandidat. (Vedlegg 5 - PhD-kandidater Sunnaas sykehus HF 2015). Ovennevnte gjesteprofessorordning gir også innpass inn mot viktige internasjonale nettverk, med nytteverdi både i forskning og klinikk.

Gjennom de siste årene har SunHF har et tettere samarbeid med American Congress of Rehabilitation Medicine (ACRM), med økende aktiv deltagelse på deres konferanser. Deltagelse i ulike ACRM-arbeidsgrupper har gitt en utvikling som styrker dette samarbeidet. ACRMs Brain Injury Special Interest Group arbeider med implementeringen av en kognitiv rehabiliteringsmanual og ønsker samarbeid om dette med SunHF. Det planlegges besøk av ACRM-representant i Norge i løpet av 2016. Sunnaas deltar også i ett annet er ACRM Outcomes Measurement Networking Group hvor leder av Regional Kompetansetjeneste Rehabilitering (RKR) deltar, siden målverktøy er ett av deres satsningsområde. I samarbeid med National Institute of Health (NIH) i USA har RKR oversatt ett målverktøy (PROMIS) som nå skal piloteres i 15 rehabiliteringsinstitusjoner/avdelinger i Helse Sør-Øst.

Fra år 2000 har forskningsdirektør etablert og utviklet "Sunnaas International Network" (SIN nettverket), hvor det nå er representasjon fra USA, Kina, Russland, Palestina, Israel, Sverige og Norge. De årlige nettverksmøtene var først en gjensidig utveksling av siste nytt fra de ulike sentra, de siste år har man lyktes med å gjennomføre en multisenterstudie om slagpasienter i de ulike landene. Studien er nå avsluttet og i publiseringsfasen, og har skapt mye internasjonal oppmerksomhet og debatt. I møtet i Oslo i november 2015 ble det konkludert med at man ville forsøke å finne tilsvarende nyttige multinasjonale forskningsprosjekter, kanskje med andre pasientgrupper. Eksempelvis ble det drøftet muligheten av studie med barn og ryggmargsskader, og svenske SPINALIS ville gjerne være aktivt med for å planlegge dette, samt at Stockholm ble foreslått som neste arrangør høsten 2016.

Det har de siste årene blitt etablert et Nordisk nettverk for nevrorehabilitering med Sunnaas sykehus i en sentral rolle. I september 2015 ble nettverksmøtet arrangert på Sunnaas med ca 100 deltakere og nettverkets styringsgruppe ledes av klinikkoverlege ved Sunnaas. Hovedfokus for nettverket er kunnskapsbasert praksis i nevrorehabilitering. På grunn av lignende samfunnsstruktur og organisering av helsevesenet samt geografisk nærhet, egner nettverket seg veldig godt for tett internasjonal samarbeid tett knyttet til den kliniske virksomheten. Sunnaas har i 2015 gått inn i et stort nettverk, ledet fra Nottwill Rehabilitation Institute i Sveits, hvor omtrent 20 land bidrar til en studie av ryggmargsskade i de ulike land. Målet er å utvikle et redskap for å registrere deltakelsesperspektivet for funksjonshemmede – etter oppdrag fra WHO. Dette kan muligens bli et framtidens prestisjeprosjekt, og i Norge har det også betydd et nært samarbeid mellom ryggmargsskadeavdelingene i Trondheim, Bergen og SunHF.

Ansettelse

En arbeidsform som prøves ut er å ansette fremragende fagpersoner fra utlandet i utvalgte roller, og i tillegg til gjesteprofessoransettelsene har RKR høstet gode erfaringer med dette i 2015. Regional kompetansetjeneste Rehabilitering (RKR) har gjennom 2015 ansatte en medarbeider fra Rehabilitation Institute Chicago (RIC). Det har gitt tilgang på kompetanse og metodikk knyttet til deres oppdrag (knowlegde translation /kunnskapstranslasjon). I tillegg gav det grunnlaget for få et godt program inklusive møte med topplederne når en gruppe fra SunHF besøkte RIC i november. Videre har RKR i 2015 inngått et samarbeid med Andrew Bateman, Oliver Zangwill Centre, Storbritannia, om ledelse av deres regionale fagnettverk på hjerneskaderehabilitering.

Deltagelse i formelle organisasjoner

Ett av målene i handlingsplanen er å øke deltagelse i internasjonale fora. Forskningsdirektør samt overlege ved SunHF er norske delegater i den europeiske spesialistforeningen for fysikalsk medisin og rehabilitering (UEMS PMR). Dette gir tilgang til sentrale diskusjoner som går internasjonalt, og SunHF kan være med å utvikle fagområdet, særlig med den sterke tverrfaglige kliniske og akademiske profil som særpreger oss, noe som ikke er så vanlig i Europa ellers. Man utfordres gjennom denne organisasjonen til å gjennomføre europeisk spesialisteksamen for leger, samt å EU-akkreditere behandlingsprogrammene. Disse utfordringer er under diskusjon, og noen leger har allerede tatt EU-eksamen. Psykologene har leder for Norsk Nevropsykologisk Forening i sin gruppe, som dermed er forankret mot internasjonale nevropsykologiske fora med et bredt nettverk. SunHF er også representert i Disorders of Consciousness Special Interest Group, hos The International Brain Injury Association.

SunHF har valgt å bli akkreditert etter CARF, da dette gir en mulighet til å måle rehabiliteringsprogrammene mot internasjonale/amerikanske krav. Innovasjonssjef er gransker for CARF på programmet for hjerneskaderehabilitering. Dette innebærer at SunHF deltar når standardene til CARF oppdateres/diskuteres i disse programmene.

Innovasjonsprosjekter

Juli 2015 ble prosjektet Nordic test bed Network satt i gang, SunHF samarbeider her med 9 sentrale nordiske aktører om å utvikle: "A network of professional and efficient test beds that can actively contribute to business development in the Nordic healthcare sector." Videre skal nettverket legge til rette for utvikling av prosedyrer, rutiner og rammeverk innenfor egen organisasjon. Prosjektet er finansiert av Nordic Innovation med 4 millioner over 2 år.

PersonAAL er et EU finansiert prosjekt hvor Sunnaas (v RKR) sammen med helsepersonell og teknologer fra Portugal, Italia og Sveits skal utvikle IKT løsninger for mennesker med nedsatt kognitiv funksjon, løsninger som letter kommunikasjon med helsetjenesten og øker selvstendighet i hjemmet. Sunnaas er primærpartner i Norge, prosjektet ble igangsatt oktober 2015 og har en total ramme på 20 millioner over 4 år, hvorav 8 millioner er satt av til aktiviteter i Norge.

Bistandsprosjekter

SunHF har en lang tradisjon med å bistå innen rehabilitering i utviklingsland. I 2015 har prosjektet knyttet til ryggmargskade rehabilitering i Kambodsja kommet i gang for alvor. SunHF har en sykepleier og en fysioterapeut som fra oktober jobber i Kambodsja, og fra desember en sykepleier og en fysioterapeut som hospiterer på Avdeling for ryggmargskade. Det er Fredskorpset som finansierer dette 3 årige prosjektet.

I samarbeid med Norwac har innsatsen i Gaza blitt tydeligere konkretisert. SunHF deltar i et større ortopediprojekt på Shifa hospital hvor utvikling av fysioterapitilbudet er vårt ansvar. I løpet av 2015 har det vært fire reiser til Gaza.

Vinteren 2015 mottok SunHF forespørsel fra Uruguay om å bistå med å utvikle rehabiliteringstilbudet i landet. Gjennom et besøk i juli/august ble det klargjort hva de ønsker bistand til. Det er en lang liste av ønskelige tiltak, men det er valgt å prøve ut undervisning på videokonferanse. I november ble første undervisning gjennomført med 10 ulike mottakssteder i

Uruguay. Dette har vi fått god tilbakemelding på, og at det faglig var vesentlige innspill. Samarbeidet er fortsatt under utvikling.

Hva planlegges videre?

Det foreslås at det i 2016 opprettholdes internasjonal aktivitet, minst på samme nivå som 2015. Man vil i større grad etterspørre nytten for Sunnaas med de ulike aktivitetene. I utvikling av SunHF 2030-strategi og et nytt byggetrinn, vil internasjonalt samarbeid og inspirasjon være vesentlig. Handlingsplanen for 2016 er inndelt på følgende områder; overordnet, forskning, faglige tiltak, innovasjon og bistand.

Handlingsplan 2016			
Temaområder	Hvem	Tidsramme	Ansvar
OVERORDNEDE TILTAK			
Foretaksledelsens internasjonale aktivitet opprettholdes med minst ett studie/besøk	FLT		Adm. dir
Evaluerer tilbakemeldingene for 2015 på ansattes nytte av internasjonal deltagelse	Styringsgruppen og siden til FTL	Første kvartal	Samhandlingssjef
FORSKNING			
Delta i og initiere internasjonale multisenterstudier	FKL		Forskningsdirektør
Aktive deltakere på de internasjonale samarbeids- og konferansearenaene, inklusive tilrettelegging for forskningsopphold i utlandet	Opprettholde 2015 nivå	2016	FKL
Alle SunHF forskningsprosjekter på PhD nivå og over, skal ha konkrete mål og planer for internasjonalt samarbeid	Kandidater pluss veiledere		FKL
Utarbeide planer for videre utnyttning av Sunnaas International Network in Rehabilitation			Forskningsdirektør
Videreføre og utvikle gjesteprofessorordningen			Forskningsdirektør
FAGLIGE TILTAK			
Gjøre en gjennomgang av den europeiske sertifiseringen, og innstill om en europeisk sertifisering er	Enhet for kvalitet og pasientsikkerhet	Våren 2016	Fagdirektør/Fagsjef leger

aktuell.			
Totaloversikt over internasjonale samarbeidspartnere også utover forskning gjøres tilgjengelig Konkretiseres med hensikt		Første halvår 2016	Alle avdelinger, samles hos styringsgruppen
Sunnaas sykehus stiller sekretærfunksjon for Nordisk nettverk i nevrorehabilitering (tilsv. ca 10 til 20 % stilling)	Kompetanseenheten	Vinter/vår 2016	Klinikkoverlege
Etablere samarbeid om locked-in syndrom med Rehabilitation institute of Chicago, studiebesøk	Nasjonal behandlingstjeneste for rehabilitering ved locked-in syndrom	2016	Klinikkoverlege
Legge til rette for at ansatte tar verv i internasjonale organisasjoner og internasjonalt engasjement	-		FTL Fagsjefer
Utarbeide oppdaterte særfaglige strategiske planer for internasjonal aktivitet		Tidlig 2016	Fagsjefer
3 leger tar europeisk eksamen for Fysikalsk medisin og Rehabilitering			Medisinsk fagsjef
Forsterke internasjonale samarbeidspartnere på sentrale utviklingsområder			FKL Klinikken RKR
Arrangere symposier/seminarer på kongresser sammen med internasjonale samarbeidspartnere	Seminar juni om Kunnskapstranslasjon Teknologi og Rehabilitering Work-shop september med J. Ponsford		RKR Strategi2030 Psykologene
Utdanner 1-2 CARF granskere	Etablere flere Carf-granskere fra Sunnaas		Klinikkjef
Etablere nødvendig samarbeidspartnere innen robotteknologi	Avklares gjennom strategisk agenda	Først mot februar 2016, så videre	FTL
INNOVASJON	Hvem	Tidsramme	Ansvar
Videreføre internasjonale prosjekter ad robotikk/kognitiv tilrettelegging (EU prosjektet)			Innovasjonssjef
Nordiske samarbeidsprosjekter	Nordic Innovation Spill		Innovasjonssjef

Nordic Innovation Prosjekt Testbed	Studiebesøk til minst 2 steder for å se på testbeds		Innovasjonssjef
Nytt byggetrinn 3, konseptfase Studiebesøk knyttet til nytt bygg dersom dette går over i konseptfasen	Mulige steder: København Edinburgh Australia		FTL
EU-prosjekt; PersonALL (Personal Ambient Assisted Living program)	Etablere prosjektet, inkl phd-kandidat knyttet inn	3 årig prosjekt	RKR
BISTAND	Hvem	Tidsramme	Ansvar
SunHF ønsker å bidra til utvikling av rehabiliteringsområdet i utviklingsland	Egne retningslinjer		Samhandlingssjef
Gaza: Utvikling av Fysiotilbudet på Shifa Hospital	Samarbeid med Norwac		Samhandlingssjef
Opprettholde samarbeidet med alle de palestinske rehabiliteringssentrene			Samhandlingssjef
Ryggmargskade rehabilitering i Kambodsja, pågående	Samarbeid med Fredskorpset	3 årig	Prosjektleder
Prosjektet i Libanon, Klinikk for ryggmargskadde, videreføres	Samarbeid med Norwac og OUS	pågående	Prosjektleder
Rehabilitering i Uruguay fortsetter	Samarbeid om kompetanse		Samhandlingssjef

Vedlegg

Einar Magnus Strand
Adm. Dir.